

Aandacht voor klimaat

INTERVIEW

Steven Maijor, sinds maart dit jaar directeur Toezicht bij De Nederlandsche Bank (DNB), ijvert voor wereldwijde boekhoudstandaarden voor duurzaamheid. “Het heeft ons tientallen jaren gekost om de financiële verslaglegging op orde te krijgen, het zal ook tijd kosten om dat met duurzaamheid te doen. Maar er worden al belangrijke stappen gezet.”

“WE MOETEN DE RISICO'S IN DE LENINGENPORTEFEUILLE BEHEERSEN”

STEVEN MAIJOOR, van huis uit bedrijfs-econoom, heeft een lange staat van dienst als bestuurder en voorzitter van verschillende financiële toezichtautoriteiten. Zo was hij jarenlang directeur van Autoriteit Financiële Markten. Aansluitend, in 2011, verhuisde hij naar Parijs, als voorzitter van de *European Securities and Markets Authority (ESMA)*, de onafhankelijke toezichthouder op de Europese financiële markten. Waar de Europese Bankautoriteit (EBA) zich richt op banken, is ESMA er voor alle andere partijen op de kapitaalmarkten, zoals vermogensbeheerders en kredietbeoordeelaars. De oprichting van ESMA, in 2010, was een reactie op de financiële crisis. “Om het toezicht effectiever te maken, maar zeker ook om het spelers in de financiële markten makkelijker te maken in Europa actief te zijn”, zo licht Maijor toe. “Het gaat bij ESMA niet alleen om het verhogen van de dijken, ook om integratie van de Europese markten.”

In de loop der jaren zag Maijor ook bij ESMA groeiende aandacht voor duurzaamheid en klimaat.

“Er zijn steeds meer beleggers die alleen willen investeren in aandelen of obligaties die voldoen aan bepaalde normen op het gebied van duurzaamheid en klimaat. ESMA draagt bij aan de

Europese wet- en regelgeving die zorgt dat de verslaggeving over duurzaamheidsrisico's betrouwbaarder wordt. Hoe moeten jaarrekeningen van beursgenoteerde ondernemingen eruit zien als het gaat om duurzaamheid? Bijsluiters van financiële producten moeten informatie bevatten over de impact op klimaat.”

Een mijlpaal tijdens zijn voorzitterschap beschouwt hij het afscheid van de consensus-besluitvorming. “Er was verschil van mening over een bepaald onderwerp. Een aantal landen was tegen, een aantal voor. Ik besloot gebruik te maken van de nieuwe regelgeving dat een beslissing bij meerderheid genomen kan worden en bracht het in stemming. Dat was baanbrekend: tegenstanders moesten zich neerleggen bij een Europese positie die voor iedereen geldt.”

In maart dit jaar verruilde Steven Maijor de Parijse hoofdstad voor Amsterdam. Als directeur Toezicht bij DNB en verantwoordelijk voor de portefeuille Toezicht Banken ijvert hij nu onder meer voor wereldwijde toezichtstandaarden als het gaat om duurzaamheid. “We moeten de voetafdruk van ondernemingen kunnen meten om de impact te weten.” Hij wijst in dit kader op de taak van DNB als zogenaamd prudentieel toezichthouder: zorgen voor een

stabiel financieel stelsel met solide financiële instellingen die aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Klimaatverandering kan die solvabiliteit aantasten. Door natuurrampen kunnen bedrijven schade oplopen, wat kan leiden tot verstoring van de productie en zelfs tot faillissement. Daarnaast zijn er transitierisico's. Maijor: “Overheden voeren meer en meer maatregelen in om de doelen van het Klimaatakkoord van Parijs te behalen, zoals hogere belasting op uitstoot van CO₂. Dat alles beïnvloedt de prestaties van ondernemingen en brengt kredietrisico's met zich mee. Worden deze risico's voldoende beheerst door de banken? Is er voldoende en transparante informatie? En maken banken die zich als duurzaam positioneren hun belofte waar? We moeten de risico's in de leningenportefeuille beheersen. We zijn ver gevorderd met het meten, maar moeten nog slagen maken.”

Maijor wijst erop dat het meten van financiële prestaties van ondernemingen evenmin van vandaag op morgen voor elkaar was. De *International Financial Reporting Standards (IFRS)* was een model om over de grenzen heen op dezelfde manier financiële resultaten te rapporteren en groeide langzamerhand uit tot een wereldwijde standaard. “Het heeft ons tientallen jaren

gekost om de financiële verslaggeving op orde te krijgen, het zal ook tijd kosten om dat met duurzaamheid te doen terwijl de urgentie natuurlijk hoog is. Gaandeweg begrijpen we steeds beter waar verbeteringen mogelijk zijn en zolang we eraan blijven werken blijft de druk om te streven naar betere verslaggeving en data.”

De ambities van DNB op het gebied van duurzaamheid zijn vastgelegd in de nieuwe duurzaamheidsstrategie. In 2025 wil DNB duurzaamheid hebben geïntegreerd in alle taken en in de eigen organisatie. Maijor: “We kijken ook naar onze eigen beleggingsportefeuille en kantoor.” De grootschalige renovatie van het hoofdkantoor van DNB aan het Amsterdamse Frederiksplein wordt een toonbeeld van duurzaam bouwen. Zowel het energiegebruik als de CO₂-uitstoot nemen af met meer dan 80 procent. De daken krijgen zonnepanelen en in, op en rond het gebouw komt veel groen.

In de rol van economisch adviseur heeft DNB enige tijd geleden in een studie argumenten aangedragen voor de overheid om belasting te heffen op CO₂-uitstoot. Maijor: “Het is echt van belang dat overheden grote stappen maken.” Hij trekt de vergelijking met de fiscale voordelen die de vraag naar elektrische auto's heeft gestimuleerd. “Fiscale prikkels spelen een belangrijke rol. In dat opzicht is de rol van het financieel systeem complementair.” Daarnaast streeft DNB naar verlaging van de milieu-impact van het betalingsverkeer. “Het gebruik van contanten is vervuilender dan elektronisch betalen. Aan de andere kant hebben we ook de plicht het betaalsysteem breed toegankelijk te houden.” Onopvallend maar betekenisvol is het feit dat de 300 miljoen 20-eurobank-

biljetten die DNB dit jaar laat drukken, zijn gemaakt van duurzaam katoen. Een speciaal beschermplaatje zorgt ervoor dat de biljetten bovendien langer meegaan.

Ook op andere wijze draagt de financiële sector bij aan duurzaamheid. Maijor: “Voor de energietransitie zijn investeringen nodig, voor zaken als aanpassing van industriële processen, woningisolatie en ontwikkeling van schone technologieën. Wij hebben er allen baat bij dat banken het mogelijk maken om deze investeringen te kunnen doen.” Tot slot zijn er steeds meer klanten die willen dat hun bank bijdraagt aan een beter klimaat. “Het is aan DNB als toezichthouder ervoor te waken dat banken doen wat ze beloven. De burger moet ervan op aan kunnen dat zijn bank financieel gezond is, bestand is tegen klimaatrisico's en zelf bijdraagt aan een lagere CO₂-uitstoot.”

Op 7 december jl. heeft DNB het rapport 'Op weg naar een duurzame balans' gepubliceerd over de vorderingen van de financiële sector op het gebied van hun duurzaamheidsstrategie. DNB gaat komend jaar met financiële instellingen kijken hoe aspecten van duurzaamheid kunnen worden geïntegreerd in het risicobeheer en de kernprocessen van de instellingen en wat in het toezicht extra aandacht zal krijgen.

